

SEPTEMBER 2025
ROSKILDE KOMMUNE

MILJØVURDERING

AF FORSLAG TIL ADMINISTRATIONSGRUNDLAG FOR SAGSBEHANDLING AF BADE- OG BÅDEBROER

MILJØRAPPORT

ROSKILDE
KOMMUNE

COWI

SEPTEMBER 2025
ROSKILDE KOMMUNE

MILJØVURDERING

AF FORSLAG TIL ADMINISTRATIONSGRUNDLAG FOR SAGSBEHANDLING AF BADE- OG BÅDEBROER

MILJØRAPPORT

PROJEKTNR.

A131407-009

DOKUMENTNR.

002

VERSION

2.0

UDGIVELSESDATO

02-09-2025

BESKRIVELSE

Miljøvurdering

UDARBEJDET

SRHU

KONTROLLERET

LOJO

GODKENDT

HSLY

INDHOLD

1	Indledning	5
2	Administrationsgrundlagets indhold og formål	6
2.1	Forslag til vision og principper	6
3	Miljørapportens indhold og metode	8
3.1	Grundlag for vurderingen	8
3.2	Vurderingstilgang	8
3.3	Afgrænsning af miljøvurderingen	9
3.4	Høring af berørte myndigheder	9
3.5	Alternativer, herunder 0-alternativet	10
3.6	Kumulative effekter	10
4	Ikke-teknisk resumé	11
4.1	Natur	11
4.2	Overfladevand	12
4.3	Materielle goder	12
4.4	Landskab	13
4.5	Afværgeforanstaltninger	13
4.6	Overvågning	14
5	Miljøstatus	15
5.1	Natur	15
5.2	Overfladevand	19
5.3	Materielle goder	21
5.4	Landskab	23
6	Miljøvurdering	29
6.1	Natur	29
6.2	Overfladevand	30
6.3	Materielle goder	32

6.4	Landskab	34
7	Referencer	36

1 Indledning

Klima og Miljøudvalget i Roskilde Kommune har den 4. juni 2025 besluttet, at det gældende administrationsgrundlag for sagsbehandling af bade- og badebroer skal revideres, da det ikke på tilstrækkelig vis sætter den retning byrådet ønsker for udviklingen af kysten.

Forslag til administrationsgrundlag for bade- og badebroer er omfattet af krav om miljøvurdering efter § 8, stk. 1, nr. 1 i miljøvurderingsloven¹, da administrationsgrundlaget fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser, samt omfatter hele kommunen, for så vidt angår kysten mod Roskilde Fjord. Der skal derfor udarbejdes en miljørapport, der vurderer miljøpåvirkningerne som følge af udmøntning af principperne i administrationsgrundlaget.

Miljøvurderingen skal primært omfatte de ændringer, der er foretaget i forhold til det hidtidigt gældende administrationsgrundlag for bade- og badebroer i Roskilde Kommune, som er fra 2010, samt relevante præciseringer i forhold til gældende lovgivning.

Der er udført en gennemgang af de ændringer, der foretages i det gældende administrationsgrundlag. På baggrund heraf er udarbejdet et afgrænsningsnotat i medfør af miljøvurderingslovens § 11 med henblik på at afgrænse miljørapportens omfang og detaljeringsgrad. Gennemgangen er dels sket i en intern gennemgang i kommunen og dels gennem høring af berørte myndigheder i henhold til miljøvurderingslovens § 32.

Miljørapporten er udarbejdet af COWI A/S i samarbejde med Roskilde Kommune.

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).
LBK nr. 4 af 03/01/2023

2 Administrationsgrundlagets indhold og formål

Ansøgninger om opførsel af bade- og badebroer administreres efter lov om kystbeskyttelse² og bekendtgørelse om bade- og badebroer³. Kommunerne er efter lovgivningen myndighed for de typer af anlæg, hvor der er fri vandgennemstrømning, herunder bade- og badebroer.

Administrationsgrundlaget er retningsgivende for sagsbehandling af ansøgninger om opførsel af bade- og badebroer. Forslag til administrationsgrundlag for bade- og badebroer, har til formål at sikre tydelige rammer for hvad der kan forventes godkendt i forbindelse med en efterfølgende sagsbehandling af ansøgning om opførsel af bade- og badebroer. Kommunerne skal behandle den enkelte ansøgning/sag individuelt, efter almene hensyn og efter en saglig vurdering.

Administrationsgrundlagets virkeområde omfatter hele Roskilde Kommune, men vil i praksis være rettet mod kommunens kystlinje langs med Roskilde Fjord.

2.1 Forslag til vision og principper

Med forslag til administrationsgrundlag indarbejdes en overordnet vision og principper, der danner grundlaget for kommunens behandling af ansøgninger om opførsel af bade- og badebroer. Administrationsgrundlaget vil blive retningsgivende for den konkrete vurdering, som foretages i hver enkelt sag ved behandling af ansøgninger om opførsel af bade- og badebroer ved Roskilde Fjord.

Roskilde Kommune har formuleret følgende overordnede vision:

"Fjorden og kystlandskabet er et unikt landskab, som alle borgere skal have mulighed for at få glæde af. Der skal være plads til et rigt friluftsliv som udfoldes med respekt for landskab, natur og miljø, hvor bade-badebroer er offentligt tilgængelige og underordner sig landskabet og den frie offentlige færdsel langs kysten til lands og til vands."

Desuden er der formuleret følgende overordnede principper, som ramme for sagsbehandlingen:

- › Broer skal være offentligt tilgængelige.
- › Inden for byzone kyststrækninger bør der være min. 300 meter mellem broerne og min. 400 meter på øvrige strækninger.
- › Broer må maks. være 1 meter over daglig vande.
- › Broer skal være uden platforme og inventar.
- › Broer må ikke bruges til fortøjning af både eller bådophæng.
- › Broer må højst være 40 meter lange.
- › Broers landfæste må højst være 1,5 meter inde på land, og må ikke forhindre passage langs kysten.

² Bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse m.v. LBK nr. 245 af 28/02/2025.

³ Bekendtgørelse om bade- og badebroer. BEK nr. 232 af 12/03/2007.

- › Principperne kan fraviges for badebroer i offentlige strandparker og lignende, hvor der er mange brugere af broen.

De nye principper erstatter i sin helhed det gældende administrationsgrundlag, som er fra 2010. Forslag til nyt administrationsgrundlag adskiller sig fra det gældende administrationsgrundlag, bl.a. ved at fastlægge konkrete principper for dimensionering ("skal", "må", "må ikke") og placering ("bør") af bade- og badebroer. Der skelnes f.eks. mellem afstanden mellem broer i byzone (min. 300 meter) og broer i landzone (min. 400 meter), og der fastsættes en maks. længde og højde for broerne.

Desuden sikrer de nye principper, at broerne ikke må have platforme eller inventar, samt at der ikke må fortøjes både eller være bådeophæng.

Administrationsgrundlaget sikrer stadigvæk den offentlige adgang til kysten, og der er stadig mulighed for, at principperne kan fraviges hvis der er særlig mange brugere af broen, f.eks. ved offentlige strandparker o.l.

Forslag til administrationsgrundlag er udarbejdet i overensstemmelse med øvrig lovgivning, Roskilde Kommuneplan 2025 samt øvrige politiske dokumenter.

3 Miljørapportens indhold og metode

Miljøvurderingen tager afsæt i miljøvurderingsloven, som fastsætter kravene til proces og indhold.

Miljøvurderingen skal omfatte den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet inden for et bredt miljøbegreb, der omfatter biologisk mangfoldighed, flora og fauna, befolkningen, menneskers sundhed, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, større menneskeskabte katastroferisici og ulykker, ressourceeffektivitet og det indbyrdes forhold mellem ovennævnte faktorer.

Miljørapporten er en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang, administrationsgrundlaget stemmer overens med de miljømålsætninger, som er fastlagt i lovgivningen og planlægningen for de pågældende miljøemner. Vurderingen skal udgøre en del af beslutningsgrundlaget ved vedtagelsen af administrationsgrundlaget.

3.1 Grundlag for vurderingen

Grundlaget for miljørapportens vurderinger er som udgangspunkt aktuel viden på tidspunktet for udarbejdelse af administrationsgrundlaget. Ifølge miljøvurderingsloven skal miljørapporten kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyn til de aktuelle og gængse vurderingsmetoder og til vurderingens detaljeringsgrad og placering i plan- og sagsbehandlingshierarkiet.

Principperne der indarbejdes i forslag til administrationsgrundlag, formulerer på et overordnet niveau, de hensyn og retningslinjer der ønskes lagt til grund for den konkrete sagsbehandling af ansøgninger om opførsel af bade- og badebroer. Derfor skal administrationsgrundlaget miljøvurderes på samme overordnede niveau.

Dette medfører, at vurderingen koncentrerer sig om generelle vurderinger af forhold, der kan have en indvirkning på miljøet, og hvilke afbødende foranstaltninger, det bør overvejes at inddrage i forbindelse med enkeltsagsbehandlingen. Miljøvurderingen er *ikke* underbygget af konkrete beregninger af f.eks. støjniveau, luftforurening, konkrete feltstudier, visualiseringer eller lignende. Miljøvurdering af administrationsgrundlaget foretages primært på grundlag af kvalitative vurderinger.

3.2 Vurderingstilgang

Påvirkningen af hvert enkelt miljøemne karakteriseres blandt andet i forhold til, om det er en positiv eller negativ påvirkning, om det er en langsigtet påvirkning og om påvirkningen er væsentlig, herunder om påvirkning indtræffer i et område som er sårbart.

I miljøvurderingen anvendes følgende terminologi i vurderingen af påvirkningens karakter:

- › **Væsentlig** påvirkning: Der forekommer mulige påvirkninger, som har et stort omfang og/eller langvarig karakter, er hyppigt forekommende eller sandsynlige. Muligheder for at imødegå, formindske eller afværge væsentlige negative påvirkninger beskrives.

- › **Moderat** eller **lille** påvirkning: Der vurderes en påvirkning af længere eller kortere varighed med lokal, regional eller national udbredelse. Tilpasning af planen kan overvejes ved moderat påvirkning.
- › **Ingen** eller **ubetydelig** påvirkning: Der forekommer ingen indvirkning på miljøet eller der forekommer sandsynlige mindre påvirkninger, som er lokalt afgrænset, ikke-komplekse, kortvarige eller uden langtidseffekt og dermed ubetydelige.

3.3 Afgrænsning af miljøvurderingen

Der er på baggrund af afgrænsningsnotat for miljøvurdering af forslag til administrationsgrundlag for sagsbehandling af bade- og badebroer (COWI, 2025) vurderet, at de sandsynlige væsentlige miljøfaktorer omfatter:

- › Natur, herunder § 3-områder, bilag IV-arter og Natura 2000-områder
- › Overfladevand, herunder påvirkning af kystvande
- › Materielle goder, herunder friluftsliv og rekreative interesser samt offentlighedens adgang til kysten
- › Landskab, herunder kystlandskab og landskabsinteresser

Miljørapporten vil derfor indeholde en vurdering af, hvordan planforslaget kan påvirke disse miljøfaktorer.

3.4 Høring af berørte myndigheder

Berørte myndigheder skal høres på forskellige trin af miljøvurderingsprocessen sammen med høring af offentligheden. Inddragelsen giver mulighed for indflydelse på beslutningen om og udførelsen af de nødvendige miljømæssige vurderinger. Berørte myndigheder høres i forbindelse med:

- › Afgrænsning af miljørapportens indhold og omfang
- › Den offentlige høring af forslag til administrationsgrundlag med tilhørende miljørapport
- › Ved offentlig bekendtgørelse af det vedtagne administrationsgrundlag og den sammenfattende redegørelse.

Med henblik på den endelige fastlæggelse af miljørapportens indhold og detaljeringsniveau, har resultatet af afgrænsningen været sendt til høring hos en række myndigheder, der vurderes at kunne være berørt af administrationsgrundlaget. De berørte myndigheder har derved haft mulighed for at kommentere afgrænsningen eller bidrage med oplysninger, der kan indgå i miljøvurderingen.

Høring af de berørte myndigheder er forløbet over en periode på tre uger, fra 21. juli 2025 til 11. august 2025.

Der er indkommet tre høringssvar i løbet af høringsperioden:

- › *Frederikssund Kommune* meddeler i sit høringssvar, at de er enig i, miljørapportens afgrænsning. De har ikke yderligere tilføjelser.

- › *Kystdirektoratet* meddeler i sit høringssvar at de ikke har mulighed for at kommentere afgrænsningen, men orienterer om, at Kystdirektoratet arbejder på at ændre bekendtgørelse om bade- og badebroer, således kommunernes kompetence til at træffe afgørelser om visse mindre, nødvendige indretninger på enkle og simple bade- og badebroer udvides. Kystdirektoratet forventer at udkast til den nye bekendtgørelse kommer i høring i løbet af efteråret 2025.
- › *Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø* informerer i sit høringssvar, at de som udgangspunkt ikke behandler henvendelser vedr. sager, hvor kommunen er ansvarlig myndighed ift. afgørelser på miljøområdet. Styrelsen har ingen øvrige tilføjelser.

De indkomne høringssvar er taget til efterretning, og det er vurderet, at de ikke giver anledning til ændring af miljørapportens afgrænsning og indhold.

3.5 Alternativer, herunder 0-alternativet

Miljørapporten skal ifølge miljøvurderingsloven indeholde en beskrivelse af referencescenariet (0-alternativet). Miljøvurderingens 0-alternativ fastlægges som den situation, hvor forslag til administrationsgrundlag ikke vedtages og gældende administrationsgrundlag fra 2010 videreføres.

Der forventes ikke udarbejdet alternative forslag, og derfor forventes der ikke umiddelbart opstillet og vurderet andre alternativer. 0-alternativet medtages i miljøvurderingen som referenceramme for at kunne sammenholde konsekvenserne af en udvikling uden vedtagelse af forslag til nyt administrationsgrundlag.

Under hvert emne i miljørapporten gives en beskrivelse af den nuværende miljøstatus. Denne miljøstatus udgør en beskrivelse af miljøtilstanden ved 0-alternativet, og udgør dermed en referenceramme for beskrivelsen af de potentielle konsekvenser.

3.6 Kumulative effekter

Administrationsgrundlag er som udgangspunkt tilrettelagt således, at der ikke er konflikt med anden lovgivning.

Det vurderes, at der ikke er andre planer eller projekter, der er relevante at tage i betragtning i miljørapporten.

4 Ikke-teknisk resumé

Miljøvurderingen omfatter de ændringer, der er foretaget i forhold til det hidtidigt gældende administrationsgrundlag for bade- og badebroer i Roskilde Kommune, som er fra 2010, samt relevante præciseringer i forhold til gældende lovgivning.

Der er på baggrund af afgrænsningsnotat for miljøvurdering af forslag til administrationsgrundlag for sagsbehandling af bade- og badebroer (COWI, 2025) vurderet, at de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger som følge af vedtagelse af planforslaget, omfatter følgende miljøfaktorer:

- › Natur
- › Overfladevand
- › Materielle goder
- › Landskab

Påvirkningen af hvert enkelt miljøemne karakteriseres blandt andet i forhold til, om det er en positiv eller negativ påvirkning, om det er en langsigtet påvirkning og om påvirkningen er væsentlig, herunder om påvirkning indtræffer i et område som er sårbart. I det følgende sammenfattes vurderingerne for den enkelte miljøfaktor.

Generelt gælder, at eksisterende lovgivning inden for de enkelte miljøemner stadigvæk er gældende. Hensyn til miljøfaktorerne indgår i øvrige planlægningsmæssige og lovgivningsmæssige bindinger, og det forudsættes, at der i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikres, at øvrig lovgivning overholdes. Det gældende beskyttelsesniveau skal varetages i den konkrete sagsbehandling.

4.1 Natur

Miljøfaktoren *Natur* omfatter en vurdering af påvirkningen af Natura 2000, §3-områder samt bilag IV-arter.

Roskildes kyst og kystnære arealer indeholder store naturværdier, og er del af Natura 2000-område nr. 136 *Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov*. Fjorden er specielt udpeget blandt andet med det formål at beskytte marine naturtyper, levesteder for ynglefugle og trækfugle samt levesteder for eremit. Langs kysten er der desuden en række beskyttede naturområder (naturbeskyttelseslovens § 3), især strandenge og overdrev er fremtrædende. Derudover er der registreret fund af beskyttede arter (bilag IV) i de kystnære arealer.

Administrationsgrundlaget fastlægger en vision samt flere principper, hvor beskyttelse af de naturmæssige værdier er et af mange hensyn. Administrationsgrundlaget medfører ikke, at der opføres hverken flere eller færre bade- og badebroer, og principperne sikrer derudover, at broerne ikke kan opføres i sådan et omfang, dimensioner eller materialer, der vil have en væsentlig negativ påvirkning af naturen. Der kan forekomme en mindre lokal, midlertidig forstyrrelse i forbindelse med anlæggelse af bade- og badebroer. Det vurderes, at de nye principper for sagsbehandling af bade- og badebroer ikke hindrer målopnåelse for Natura 2000-området, og områdets integritet vurderes opretholdt. Generelt gælder, at en eventuel påvirkning vil afhænge af den konkrete lokalitet og ansøgning.

Det vurderes samlet set, at der er en **ubetydelig påvirkning** af natur, herunder Natura 2000, bilag IV-arter og beskyttede naturområder, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

4.2 Overfladevand

Miljøfaktoren *Overfladevand* omfatter en vurdering af påvirkningen af kystvande, herunder Roskilde Fjord, indre og ydre. Med forslag til administrationsgrundlag implementeres principper, der kan påvirke kystvandets tilstand.

Roskilde Fjord (indre) er fastlagt som kystvand med moderat økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, 2025). Roskilde Fjord (ydre) er fastlagt som kystvand med ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, 2025). Der er sat et miljømål om samlet, god økologisk og kemisk tilstand for begge kystvande. Miljømålene for de to kystvandsområder er således ikke opfyldt.

Administrationsgrundlaget vedrører bade- og badebroer, som placeres langs kysten og ud i fjorden, men principperne medfører ikke, at der opføres hverken flere eller færre bade- og badebroer. Der vil som udgangspunkt være fri vandgennemstrømning og kun få forankringspunkter i vand. Principperne konkretiserer ikke materialebrug, men der lægges op til, jf. BEK nr. 232 om bade- og badebroer, at bade- og badebroer som udgangspunkt opføres i træ, hvilket ikke vurderes at udgøre en risiko for vandkvaliteten. Det vurderes, at de nye principper for sagsbehandling af bade- og badebroer ikke hindrer målopnåelse for vandområdet. Kystvandenes kemiske og økologiske tilstand vurderes at være opretholdt. Generelt gælder, at en eventuel påvirkning vil afhænge af den konkrete lokalitet og ansøgning

Det vurderes samlet set, at der er en **ubetydelig påvirkning** af vand, herunder kystvande, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

4.3 Materielle goder

Miljøfaktoren *Materielle goder* omfatter en vurdering af påvirkningen af befolkningens adgang til kysten, friluftsliv og rekreative interesser.

Roskilde Kommune har generelt et fokus på Roskilde Fjord som en vigtig del af kommunens friluftslivstilbud, og der er i Kommuneplan 2025 og i Grøn Blå Strategi i høj grad fokuseret på at skabe gode vilkår for befolkningen, bl.a. ved at sikre adgang til fjorden, opfordre til en aktiv hverdag og ved fokus på udvikling af oplevelser i tilknytning til fjorden. Kommunen rummer flere muligheder, for at tilgå og benytte kysten og de kystnære områder til rekreative formål.

Administrationsgrundlaget er grundlæggende formuleret med et stærkt fokus på at sikre offentlighedens adgang til fjorden og de kystnære områder. Administrationsgrundlagets principper sikrer at der i den konkrete sagsbehandling skal tages hensyn til offentlighedens adgang til kysten, bl.a. ved afstandskrav, krav til offentlig tilgængelighed og passage langs kysten. Principperne er overvejende fokuseret på at sikre den offentlige adgang til fjorden og modvirke privatisering af kysterne. Den offentlige adgang vil desuden understøtte

mulighederne for at udøve et rigt og varieret friluftsliv, med plads til flere rekreative formål langs med kysten – i overensstemmelse med kommunens øvrige planlægning og strategier.

Det vurderes samlet set, at der er en **lille positiv påvirkning** af materielle goder, herunder befolkningens adgang til kysten, friluftsliv og rekreative interesser, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

4.4 Landskab

Miljøfaktoren *Landskab* omfatter en vurdering af påvirkningen af kystlandskabet og øvrige landskabsinteresser, så som kystnærhedszonen, bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber samt geologiske og kulturhistoriske bevaringsværdier.

Roskilde Kommune har en lang kystlinje mod Roskilde Fjord, hvor landskabet har stor værdi. De kystnære områder er del af landskabskarakterområde Ågerup moræneflade og Bynært landskab mellem Lejre og Roskilde, som fastlagt i Roskildes landskabskarakterbeskrivelse (2009). Begge landskaber er bl.a. kendetegnet ved, at der er udsigt fra land og kyst til fjorden, og til de modstående kyster. Kommuneplan 2025 indeholder desuden flere udpegninger, der vedrører landskabsinteresserne langs kysterne, herunder bl.a. bevaringsværdige og større sammenhængende landskaber, hvor landskaberne skal beskyttes og der skal tages særlige landskabelige hensyn, bl.a. når der er visuel sammenhæng til kysten. Ydermere er der særlige geologiske bevaringsværdier samt kulturhistoriske værdier langs kysterne, som også skal beskyttes mod uhensigtsmæssig udvikling.

Administrationsgrundlaget formulerer principper der vedrører konkret dimensionering og krav til placering. Der fastsættes bl.a. en maks. længde og højde, som sikrer at der ikke etableres lange og omfattende anlæg, som indtager fjorden og landarealerne unødigt. Administrationsgrundlaget er grundlæggende formuleret med et stærkt fokus på at minimere den landskabelige påvirkning af bade- og badebroer, og sikre at kystlinjen ikke forstyrres af bade-badebroer. Det vurderes på den baggrund, at principperne kan bidrage til at reducere den landskabelige påvirkning, da principperne er strammere end det gældende administrationsgrundlag – dog vil den konkrete påvirkning afhænge af den konkrete lokalitet og ansøgning.

Det vurderes samlet set, at der vil være en **lille påvirkning** af kystlandskabet og øvrige landskabsinteresser, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

4.5 Afværgeforanstaltninger

Afværgeforanstaltninger kan generelt beskrives som tiltag, der kan medvirke til at undgå, mindske eller kompensere for negative miljøpåvirkninger. Der foreslås ikke konkrete afværgeforanstaltninger, da der er tale om et administrationsgrundlag som fastlægger overordnede principper for sagsbehandlingen. Det er desuden vurderet, at principperne ikke medfører en væsentlig påvirkning.

Det anbefales, at Roskilde Kommune i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikrer at administration af principperne beror på en afvejning af de overordnede hensyn mod de konkrete forhold i den enkelte ansøgning. Tilpasning kan for eksempel ske ved, at der ved udstedelse af tilladelse til at opføre bade- og badebroer, indskrives de relevante

betingelser/vilkår for tilladelsen, der sikrer at de særlige hensyn for den konkrete lokation er varetaget i tilstrækkeligt omfang. Kan interesserne ikke ivaretages, kan der meddeles afslag til forhold, der strider imod de hensyn, som kommunen skal ivaretage.

4.6 Overvågning

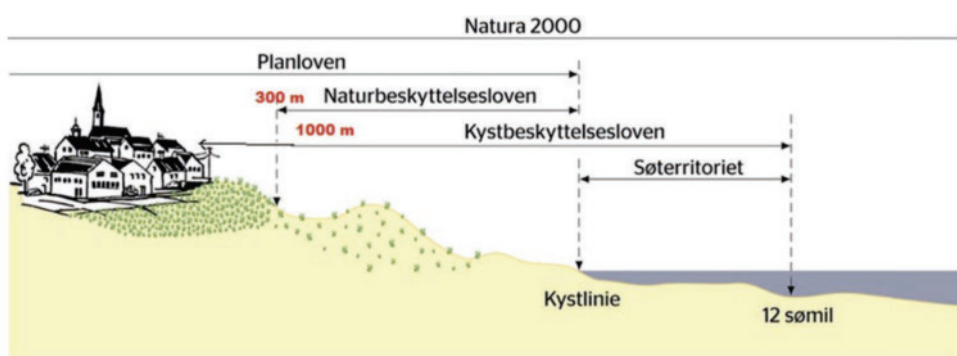
Overvågning kan generelt beskrives som en aktivitet, der består i at følge interesseparametrene, hvad angår størrelsesorden, tid og rum. Målet med overvågning er at identificere uforudsete negative virkninger.

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i lovgivningen og gennem sagsbehandling mv.

5 Miljøstatus

Roskilde Kommune er beliggende ved den sydøstlige ende af Roskilde Fjord, og kommunen har samlet set ca. 47 km kystlinje ved fjorden.

Interesserne langs kysterne i Danmark er mange og forskelligartede, og flere kystområder har en flersidig anvendelse eller funktion. For havne og andre kystnære formål er nærhed til kysten en forudsætning, men for friluftsliv, rekreation og turismen er adgang til og anvendelsen af de kystnære områder en vigtig præmis. Der er desuden store beskyttelsesinteresser i forhold til kvalitet af natur og vand samt landskabelige og rekreative værdier langs kysterne, og der er flere lovgivningsmæssige krav der gør sig gældende.

Figur 5-1 Oversigt over relevant lovgivning i kystzonen (ikke udtømmende). Figuren er lånt fra "Forvaltning af kystbeskyttelsesloven" (Kystdirektoratet, 2021, s. 9).

I det følgende beskrives miljøstatus og eksisterende forhold som referenceramme for miljøvurderingen (0-alternativet), for emnerne natur, vand, befolkning og landskab.

5.1 Natur

I dette afsnit redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for natur, herunder Natura 2000-områder, § 3-beskyttede naturtyper og beskyttede arter (bilag IV).

5.1.1 Natura 2000

De mest værdifulde naturområder i Danmark indgår i Natura 2000, som er et sammenhængende netværk af beskyttede naturområder i EU. Natura 2000-områderne er fastlagt i EU-lovgivningen og er beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver (Habitatdirektivet⁴ og Fuglebeskyttelsesdirektivet⁵). I Danmark er habitatdirektivet implementeret bl.a. i habitatbekendtgørelsen⁶, men derudover også i naturbeskyttelsesloven⁷ og kommuneplanerne mv.

⁴ Rådets direktiv nr. 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer, 1992

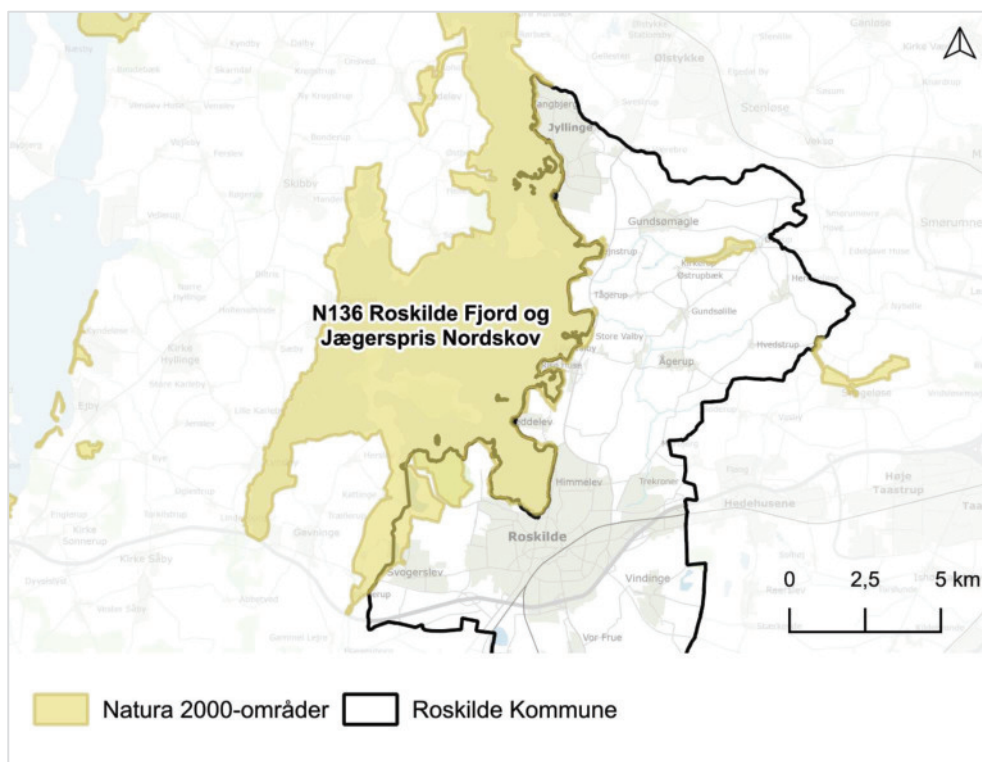
⁵ Rådets direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer

⁶ BEK nr. 1098 af 21/08/2023, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁷ LBK nr. 927 af 28/06/2024. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

Formålet med lovgivningen er at sikre naturtilstanden i områderne, ved at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Der er fastsat udpegningsgrundlag, beskyttelsesniveau og målsætninger for Natura 2000-områderne for en femårig periode (2022-2027). I henhold til habitatdirektivet må der ikke gennemføres planer eller projekter, der kan beskadige arter på udpegningsgrundlaget, påvirke beskyttelsesniveauet eller på nogen måde forhindre målopnåelse. Udpegningerne skal sikre at der ikke planlægges for bebyggelse, anlæg mv. der påvirker udpegningsgrundlaget i væsentlig negativ grad, således værdierne bevares.

I Roskilde Kommune findes der i alt fire Natura 2000-områder, som ligger helt eller delvist inden for kommunen. Administrationsgrundlagets virkeområde omfatter hele Roskilde Kommune, men vil i praksis være rettet mod kommunens kystlinje langs med Roskilde Fjord og vil derfor kun berøre Natura 2000-område nr. 136 *Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov*, som omfatter store dele af kommunens kyst og kystnære områder. Dele af Roskilde Fjord er desuden beskyttet som natur- og vildtreservat (trækfuglereservat), og er også del af Nationalpark Skjoldungernes Land.

Figur 5-2 Placering af Natura 2000-område nr. 136 i forhold til Roskilde Kommune.
Udpegningen omfatter hele Roskilde Fjord og Roskilde Kommunes kystlinje herimod.

N136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov

Natura 2000-området Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov har et samlet areal på 15.195 ha, hvoraf 10.494 ha er fjord og 230 ha er vandflade i store søer. Området er afgrænset som vist på Figur 5-2, og strækker sig fra Roskilde og Lejre Kommuner i syd til Halsnæs og Frederikssund Kommuner i nord. Området består af habitatområde nr. 120 *Roskilde Fjord* og nr. 199 *Kongens Lyng* samt fuglebeskyttelsesområde nr. 105 *Roskilde Fjord* og nr. 107 *Jægerspris Nordskov* (Miljøstyrelsen, 2023).

Området indeholder store naturværdier, og er specielt udpeget blandt andet med det formål at beskytte marine naturtyper, levesteder for ynglefugle og trækfugle samt levesteder for eremit. Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget fremgår af nedenstående tabeller.

Tabel 5-1. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 199 (Miljøstyrelsen, 2023).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 199		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	

Tabel 5-2. Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 120 (Miljøstyrelsen, 2023).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Mygblomst (1903)
	Stellas mosskorpion (1936)	Eremit* (5380)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)

Tabel 5-3. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 105 (Miljøstyrelsen, 2023).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Knarand (T)	Skeand (T)
	Krikand (T)	Troldand (T)
	Hvinand (T)	Lille skallesluger (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Sorthovedet måge (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Tabel 5-4. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 107 (Miljøstyrelsen, 2023).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 107		
Fugle:	Havørn (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Sortspætte (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Det er ydermere fastlagt overordnede målsætninger for Natura 2000-området, herunder:

- › ... at området udgør et stort sammenhængende naturområde med Roskilde Fjord og kystnaturtyperne samt de større søer og vådområderne som vidstrakte og sammenhængende forekomster, der rummer velegnede levesteder for områdets yngle- og trækfugle.
- › ... at områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.
- › ... at den økologiske integritet i området sikres ved god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer (reguleres gennem vandområdeplanerne).

5.1.2 Bilag IV-arter

EU's habitatdirektiv samt habitatbekendtgørelsen sikrer beskyttelsen af visse arter (dyr-, fugle- og plantearter), herunder de såkaldte bilag IV-arter. Bilag IV-arterne er strengt beskyttet, og må ikke indfanges eller slås ihjel. Der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. For planter gælder, at de ikke må beskæres eller graves op.

Forholdene for de strengt beskyttede arter på habitatdirektivets bilag IV skal sikres og forbedres gennem kommunens kortlægning af arternes yngle- og rasteområder, og med særlig hensyntagen ved kommunens planlægning og administration.

Der er ved Roskilde Kommunes kyst og kystnære arealer registreret fund af arter, der er beskyttet efter EU's habitatdirektiv bilag IV. Der er bl.a. i perioden 2022-2024 registreret forskellige arter af flagermus (trod-, brun-, syd-, vand- og dværgflagermus samt brun langøre), spidssnudet frø, stor vandsalamander samt marsvin (Danmarks Miljøportal, 2025) (arter.dk, 2025).

Der er desuden en række beskyttede arter i og på Roskilde Fjord, som udgør en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, jf. afsnit 5.1.1.

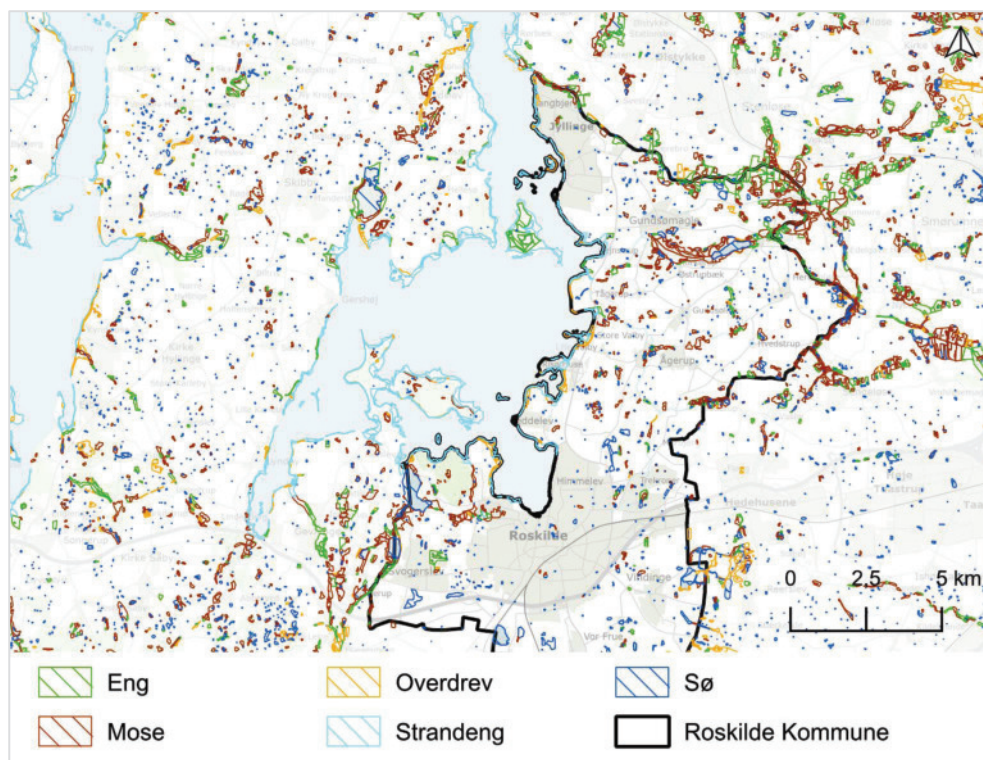
5.1.3 Beskyttede naturområder (NBL §3)

Bestemte naturtyper er beskyttet gennem naturbeskyttelseslovens⁸ § 3, herunder søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb. Vandløb er desuden reguleret efter vandløbsloven⁹.

De beskyttede naturtyper langs Roskilde Kommunes kyst og kystnære arealer fremgår af nedenstående figur. Langs kysten er der flere store sammenhængende naturområder, men også mindre naturområder inden for alle de beskyttede naturtyper. Særlig strandeng og overdrev er fremtrædende ved kystlinjen.

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse (LBK nr. 927 af 28/06/2024)

⁹ Bekendtgørelse af lov om vandløb (LBK nr. 1217 af 25/11/2019)

Figur 5-3. §3-beskyttede naturområder langs Roskilde Fjord og de kystnære arealer.

Tilstanden i naturområder og vandløb, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, må som udgangspunkt ikke ændres. Alle fysiske indgreb i § 3-natur, eller udledning af regnvand til § 3-natur, der kan ændre naturtilstanden, kræver dispensation. En eventuel dispensation til nedlæggelse af beskyttet natur skal normalt medføre krav om etablering af erstatningsnatur. Hvis indgreb i et § 3-areal kan medføre ødelæggelse af bilag IV-arteres yngle- og rasteområder, kan der som udgangspunkt ikke meddeles dispensation.

De beskyttede naturområder langs med kysten og de kystnære arealer er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19, vedr. strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen omfatter strandbredden og arealet op til 300 meter bag strandbredden - i sommerhusområder dog kun 100 meter eller mindre. Beskyttelseslinjen har til formål at bevare de åbne kyster, og sikre de naturmæssige, landskabelige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne (se også afsnit 5.2.2).

5.2 Overfladevand

I dette afsnit redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for overfladevand, herunder kystvande.

5.2.1 Kystvande

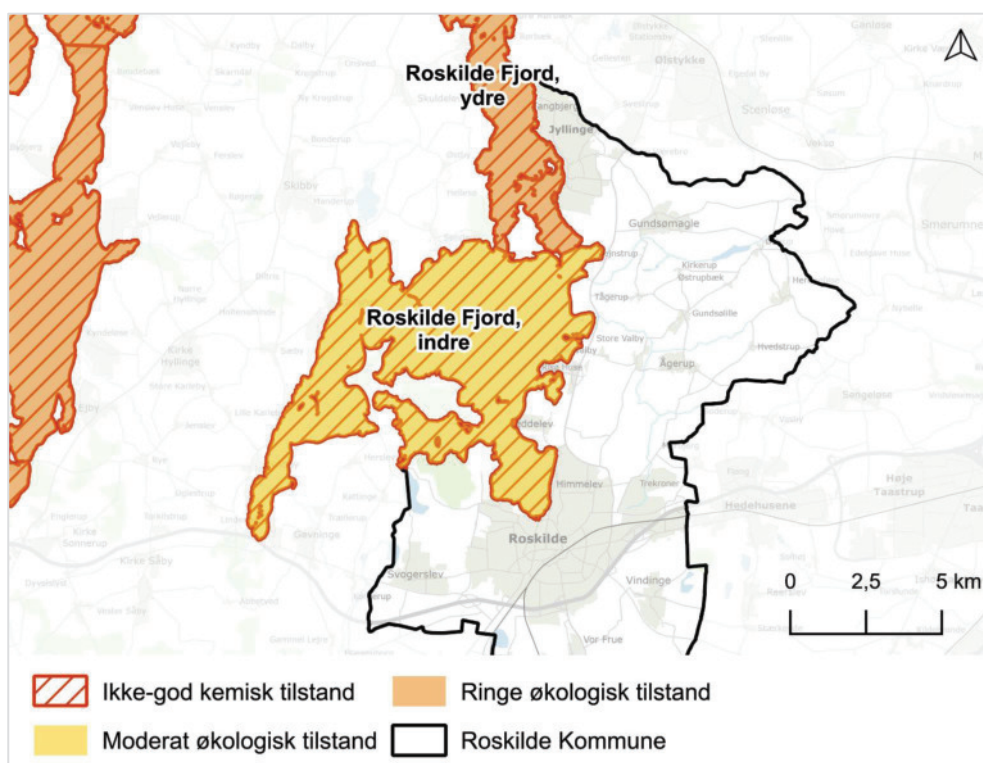
Vandområdeplanerne, som udarbejdes med baggrund i EU's vandrammedirektiv, har til formål at forbedre vandmiljøet i retning af god økologisk og kemisk tilstand (f.eks. reduktion af kvælstofbelastning og fjernelse af spærringer). Der er i vandområdeplanerne fastsat målsætninger for at sikre kvaliteten af Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med vandrammedirektivet.

Det følger af lov om vandplanlægning med tilhørende bekendtgørelser en forpligtelse for myndigheder ved administration af lovgivningen, til at forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder, ikke forhindres¹⁰.

Hvornår der foreligger en forringelse for målsatte overfladevandsforekomster er fastlagt i EU-Domstolens praksis¹¹. EU-Domstolen har slået fast, at der foreligger en forringelse af tilstanden for et overfladevandområde, når mindst et af kvalitetselementerne som omhandlet i vandrammedirektivets bilag V falder et niveau, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned. Hvis det pågældende kvalitetselement som omhandlet i bilag 5 til vandrammedirektivet allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element en "forringelse af tilstanden" for overfladevandområdet.

Roskilde Fjord (indre og ydre)

Roskilde Kommune er omfattet af Vandområdeplan 2021-2027 for vandområdedistrikt Sjælland, og er delvist beliggende inden for hovedvandoplande DK2.2 *Isefjord*. Kommunens kyst og kystnære arealer er desuden fastlagt som kystvand, navngivet Roskilde Fjord, indre og Roskilde Fjord, ydre.

Figur 5-4. Kemisk tilstand og økologisk tilstand for kystvande langs Roskilde Kommune.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 892 af 13. juni 2023 om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder.

¹¹ Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, nr. 9210 af 18. april 2024, samt C-535/18 (Land Nordrhein-Westfalen).

Roskilde Fjord (indre) er fastlagt som kystvand med moderat økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, 2025). Roskilde Fjord (ydre) er fastlagt som kystvand med ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, 2025).

Der er sat et miljømål om samlet, god økologisk og kemisk tilstand for begge kystvande. Miljømålene for de to kystvandsområder er således ikke opfyldt.

Tabel 6-5. Miljøtilstande og miljømål for kystvande ved Roskilde Kommune (Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, 2025)

	Roskilde Fjord, indre	Roskilde Fjord, ydre
Økologisk tilstand/potentiale	Moderat	Ringe
Miljømål, økologisk tilstand	God	God
Kemisk tilstand	Ikke-god	Ikke-god
Miljømål, kemisk tilstand	God	God

5.3 Materielle goder

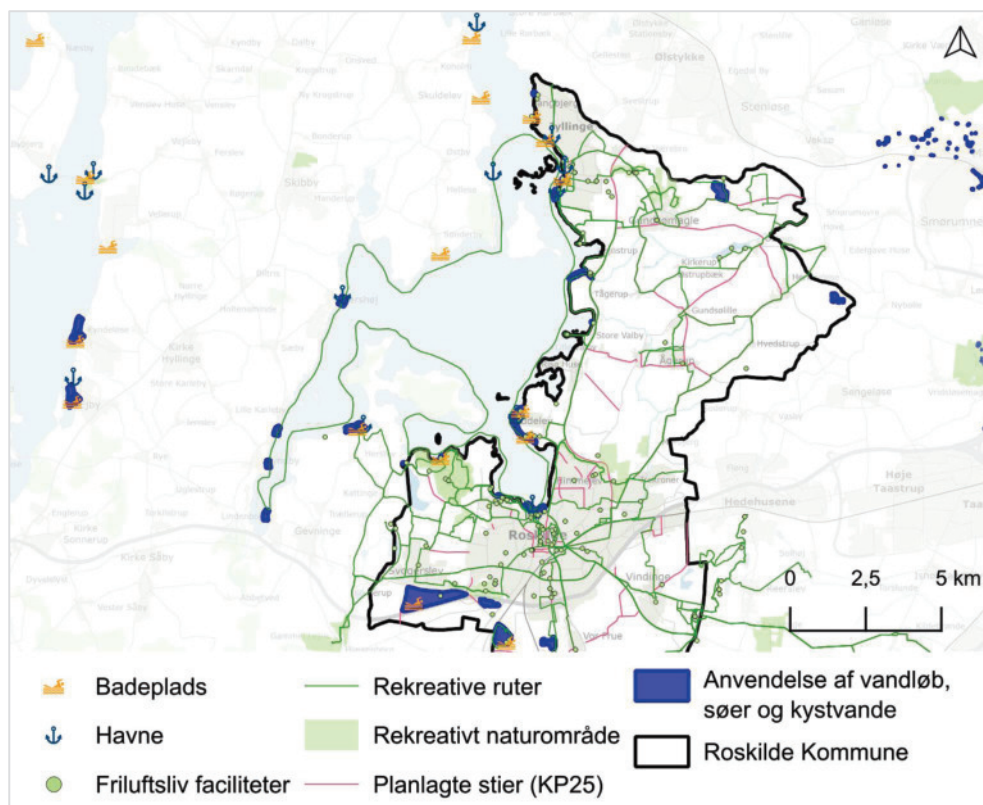
I dette afsnit redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for materielle goder, herunder friluftsliv og rekreative interesser ved kysten samt offentlighedens adgang til kysten.

5.3.1 Friluftsliv og rekreative interesser

Roskilde Kommuneplan 2025 fastlægger retningslinjer og rammer for udvikling og planlægning af kommunen. Der er i kommuneplanen i høj grad fokuseret på at skabe gode vilkår for befolkningen, bl.a. ved at understøtte friluftslivet, sikre adgang til fjorden og opfordre til en aktiv hverdag. Kommuneplanens retningslinjer fastsætter blandt andet, at badebroer kun bør etableres som fællesbroer og være åbne for offentlig adgang. Der bør generelt ikke gives tilladelser til badebroer langs fjorden uden for havneområder, og antallet af broer skal begrænses.

Kommunen har desuden vedtaget Grøn Blå Strategi (2020). I tråd med kommuneplanen fokuserer strategien på hvordan man kan skabe synergi mellem natur-, sundhed-, klima-, og oplevelsesindsatser i kommunen, både langs med kysten, men også i umiddelbar nærhed til Roskilde by, øvrige landbyområder og landdistrikter. I den tilhørende handleplan er der fastlagt indsatser for planperioden. Der skal bl.a. undersøges muligheder for at forbedre og tilføje blå støttepunkter langs kysten (vist som 'anvendelse af vandløb, søer og kystvande i Figur 5-5), for at understøtte udviklingen af fjordoplevelser for den brede befolkning (fuglekiggeri, lystfiskeri, sejlads, vandreture, kano og kajak mv.), og der skal arbejdes med at videreudvikle Fjordstiens vandresti (Roskilde Kommune, 2023).

Der er generelt gode, eksisterende muligheder for at bruge kysten i Roskilde Kommune til rekreative formål, bl.a. via havne, stisystemer, naturområder, badepladser og strande langs kysten, som vist på nedenstående figur.

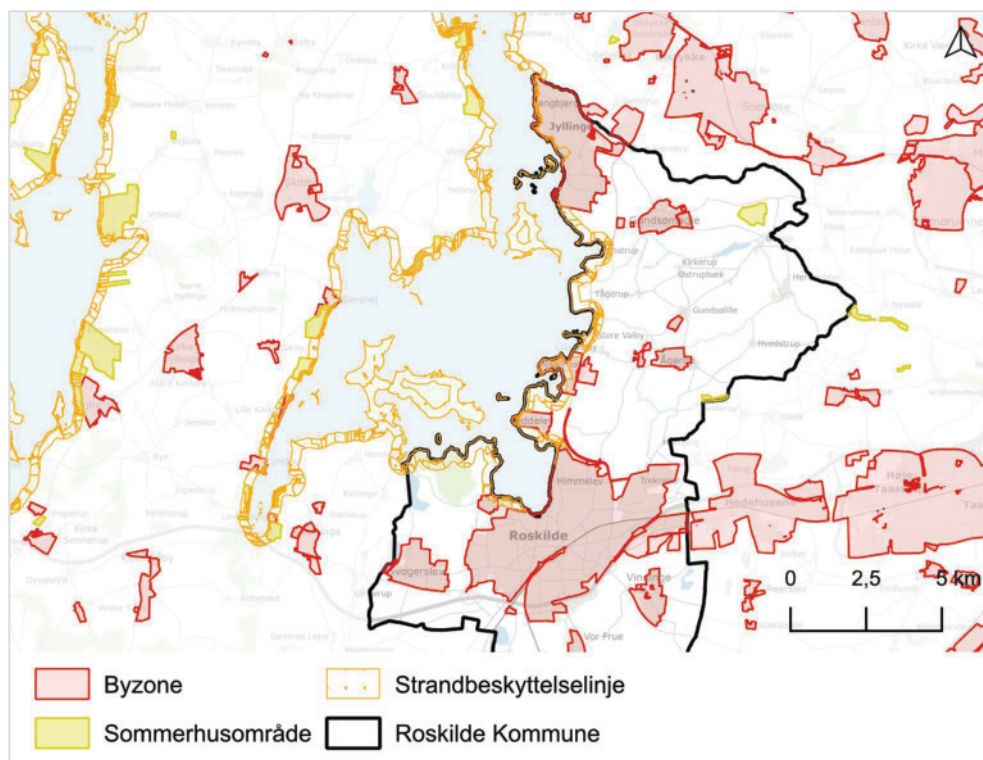
Figur 5-5. Eksisterende strukturer der understøtter friluftslivet langs kysten i Roskilde Kommune.

5.3.2 Adgang til kysten

De kystnære områder i Roskilde varierer mellem tæt bebyggede områder med bygninger tæt på kysten og havneområder, til det åbne land og naturområder. Af de ca. 47 km med kystlinje i kommunen, er store dele beliggende inden for byzone (de kystnære dele af byzonen) eller landzone. Kun mindre dele er beliggende inden for sommerhusområder.

Størstedelen af kystlinjen og de kystnære områder er desuden omfattet af strandbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens § 19). Strandbeskyttelseslinjen omfatter strandbredden og arealet op til 300 meter bag strandbredden - i sommerhusområder dog kun 100 meter eller mindre. Flere steder i byzonerne langs Roskildes kystlinje, er strandbeskyttelseslinjen reduceret i sin helhed eller delvist.

Dele af beskyttelseslinjens formål, er således at sikre den offentlige adgang til kysten. Strandbeskyttede arealer er en forbudszone, hvor der som hovedregel ikke må foretages ændringer af den eksisterende tilstand.

Figur 5-6. Zoneforhold og adgang til kysten.

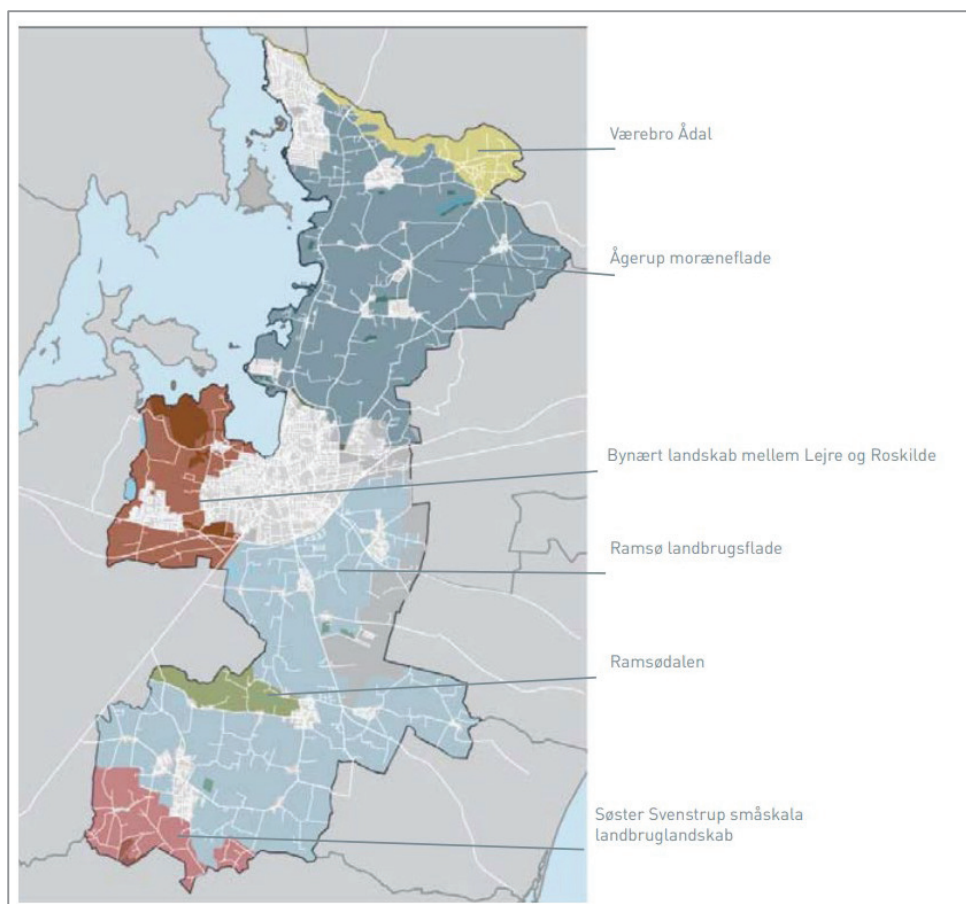
5.4 Landskab

I dette afsnit redegøres der overordnet for den nuværende planlægning og miljøstatus (0-alternativet) for landskab, herunder kystlandskab og landskabsinteresser.

5.4.1 Kystlandskabet

Roskilde Kommune har en lang kystlinje mod Roskilde Fjord, hvor landskabet har stor værdi. Kyststrækningen og holmene er en særlig visuel attraktion. Kystlinjen er kendetegnet ved at være bugtet på langs og med skift mellem markant fremskudte områder med højtliggende terræn og tilbagetrukne vige, der opleves som velafgrænsede landskabsrum. Kysten er generelt godt beskyttet mod bølger og vind, og er klassificeret som en tilgroningskyst. Samtidig er der forholdsvis kort afstand til modstående kystlinje, og der er således udsigt over fjorden og langs fjorden til modstående kyst (Roskilde Kommune, 2009).

Roskilde Kommunes landskabskarakterbeskrivelse (2009) afdækker landskabernes karakteristika, de særlige oplevelsesmuligheder, deres tilstand og sårbarhed over for ændringer. Der er desuden knyttet en række anbefalinger til hensyn for hvert karakterområde. Landskabskarakterbeskrivelsen inddeler kommunen i seks karakterområder, ud over byområderne, som vist i Figur 5-2 (Roskilde Kommune, 2009). Kysten og de kystnære områder er del af *Ågerup moræneflade* og *Bynært landskab mellem Lejre og Roskilde*.

Figur 5-7 Landskabskarakterområder (Roskilde Kommune, 2009).

Ågerup moræneflade omfatter store dele af kystlinjen i den nordlige del af kommunen. Kystlinjen er bugtet på langs og kystforlandet bølger ned til kystlinjen. Kysten skifter mellem markant fremskudte områder med højtliggende terræn og kystskrænter og tilbagetrukne større og mindre vige, hvori der dannes velafgrænsede landskabsrum. Vigene rummer typisk strandengsarealer. Der er flere steder gode kig til den modstående kyst eller mod de indre dele af fjorden. Det anbefales, at udsigt fra land til kyst skal friholdes fra anlæg, planlægning og bebyggelse som vil forstyrre denne.

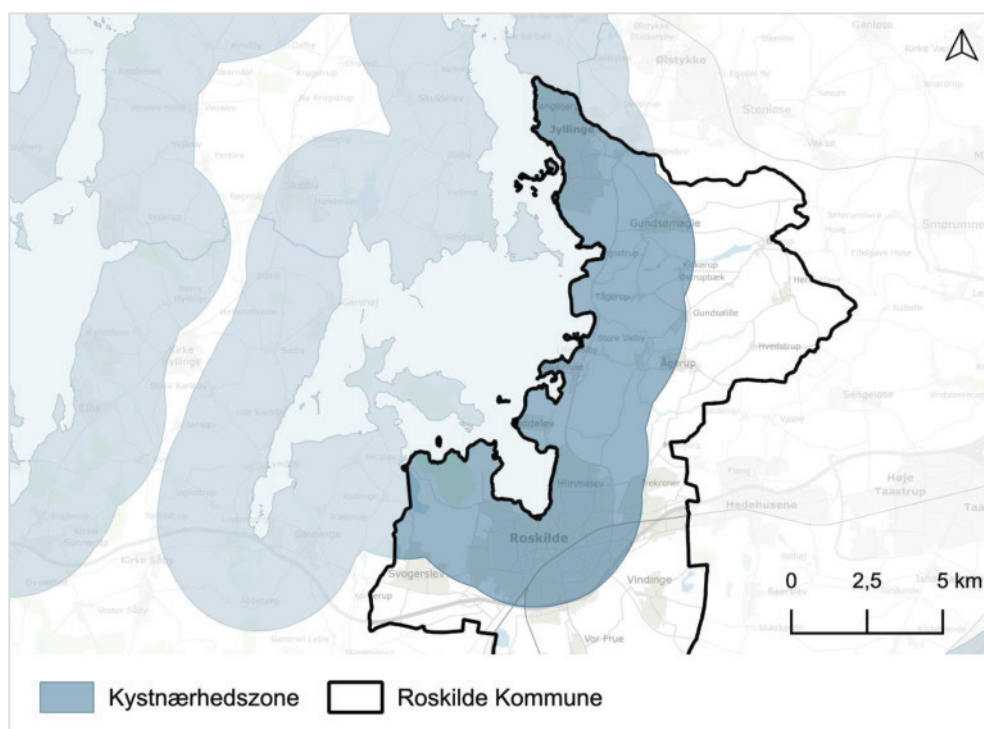
Bynært landskab mellem Lejre og Roskilde omfatter dele af landskabet vest for Roskilde by, ved Boserup Skov. Kystlandskabet skifter mellem at være flade strandenge de fleste steder, og til stejl skrænt i et mindre område i Boserup Skov. Der er flere strandengsarealer, siv og andre rør og græsser, men Boserup Skov dominerer kystforlandet ud mod Roskilde Fjord. Der er langs kysten flere visuelle sammenhænge, bl.a. fordi, de modstående kyster ligger så tæt på. Det anbefales, at udsigt til fjorden fra kysten og fra land bør opretholdes og styrkes.

5.4.2 Landskabsinteresser

Dele af kysterne og kystlandskabet er udpeget som del af bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber og geologiske bevaringsværdier i Roskilde Kommuneplan 2025, og er desuden omfattet af kystnærhedszonen samt strandbeskyttelseslinjen. Der er således flere landskabelige hensyn der skal tages. Ydermere er flere kystnære arealer udpeget som kulturarvsarealer og/eller kulturmiljø, bl.a. på grund af de landskabelige kvaliteter.

Kystnærhedszonen

Kystnærhedszonen omfatter kyststrækningen i en bræmme på normalt 3 km ind i landet, og er af national interesse. Kystnærhedszonen er reguleret i Planlovens § 5b, og er en planlægningszone, hvor kommunen bl.a. skal tage udstrakte landskabelige hensyn gennem kommune- og lokalplanlægningen samt landzoneadministrationen. Formålet med kystnærhedszonen er at sikre, at kysterne friholdes for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af nærhed til kysten.

Figur 5-8. Omfang af kystnærhedszonen. Hele Roskilde Kommunes kystnære arealer inden for 3 km fra kystlinjen er omfattet.

Bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber

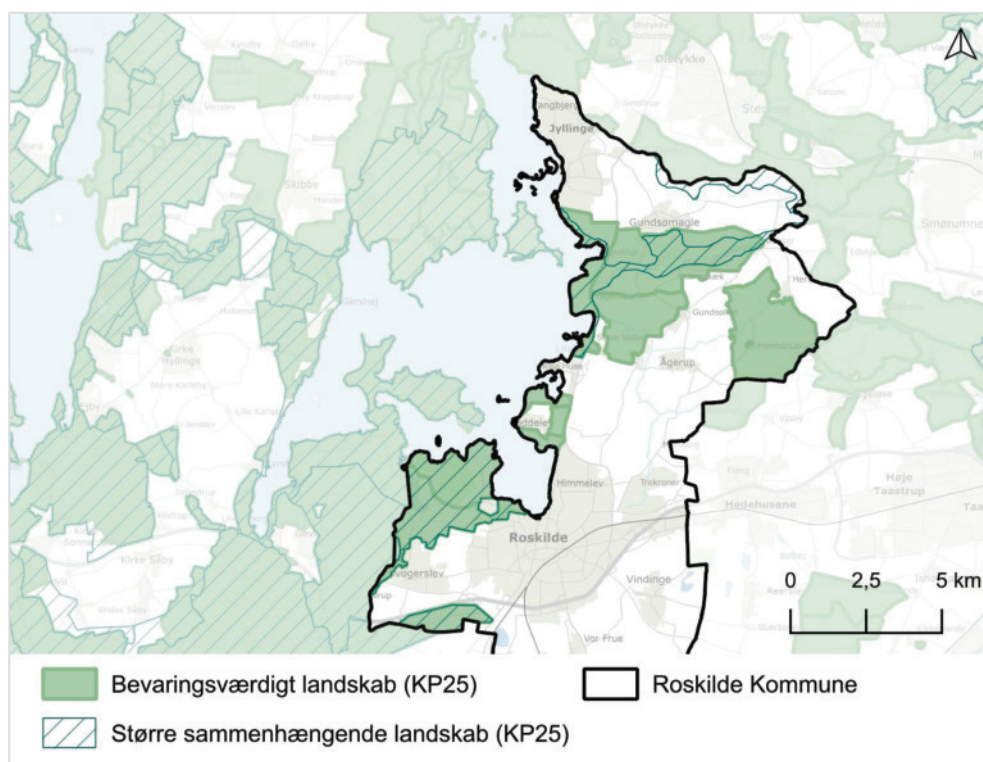
Kysten og holmene langs Roskilde Fjord er særligt sårbare over for ændringer, og er derfor udpeget som del af de bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber i Roskildes Kommuneplan 2025.

Bevaringsværdige landskaber er landskaber som i særlig grad skal beskyttes. Inden for udpegningsen skal der ved ønsker om byggeri, anlæg og ændret anvendelse ske en konkret vurdering af de landskabelige værdier, og offentlighedens mulighed for at opleve og tilgå landskaberne skal vurderes. Som udgangspunkt må der ikke gennemføres ændringer inden

for de udpegede bevaringsværdige landskaber, hvis det kan forringe området landskabelige værdier eller muligheden for at styrke eller genoprette disse værdier.

Større sammenhængende landskaber er en udpegning der understøtter de bevaringsværdige landskaber, ved at sikre sammenhænge og helheder internt i kommunen og op mod nabokommunerne. Landskabernes visuelle udtryk og sammenhænge skal sikres opretholdt.

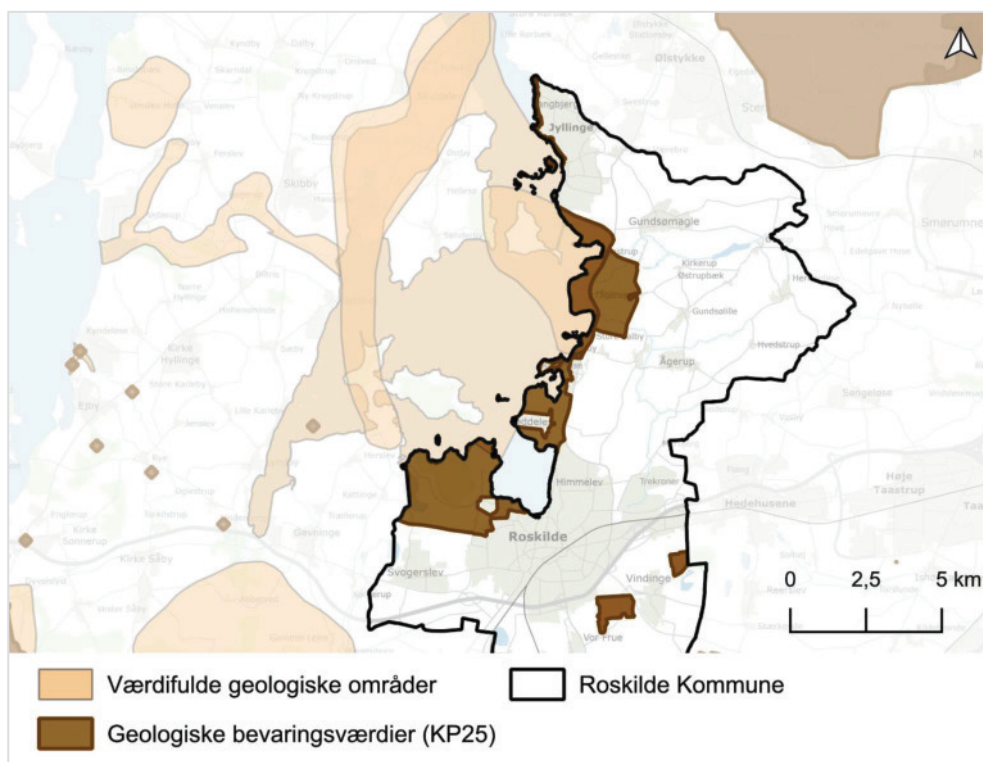
For hele landområdet gælder, at der skal tages særlige landskabelige hensyn, når der er visuel sammenhæng til kysten. Udkigskiler bør så vidt muligt friholdes for anlæg, byggeri og ændret arealanvendelse.

Figur 5-9. Omfang af udpegningerne vedr. landskab. Det er kun de kystnære områder, der er beliggende i det åbne land, som er del af udpegningerne.

Geologiske bevaringsværdier

Udpegningen omfatter primært kyststrækninger langs Roskilde Fjord, og kommuneplanens retningslinjer sikrer at udvikling kun kan ske, hvis det kan sikres at landskabets dannelsesformer ikke skæmmes eller sløres, eller mulighederne for at opleve, undervise og forske i de geologiske processer ikke forringes. Roskilde Fjord er desuden et værdifuldt geologisk område, som strækker sig ud i hele fjorden med undersøiske "landskaber". Disse værdier skal der værnes om ved etablering af eventuelle kystanlæg som kystsikringsanlæg mv.

Figur 5-10. Omfang af udpegninger vedr. geologi. De geologiske bevaringsværdier langs kysten bør ses i sammenhæng med det værdifulde geologiske område Roskilde Fjord.

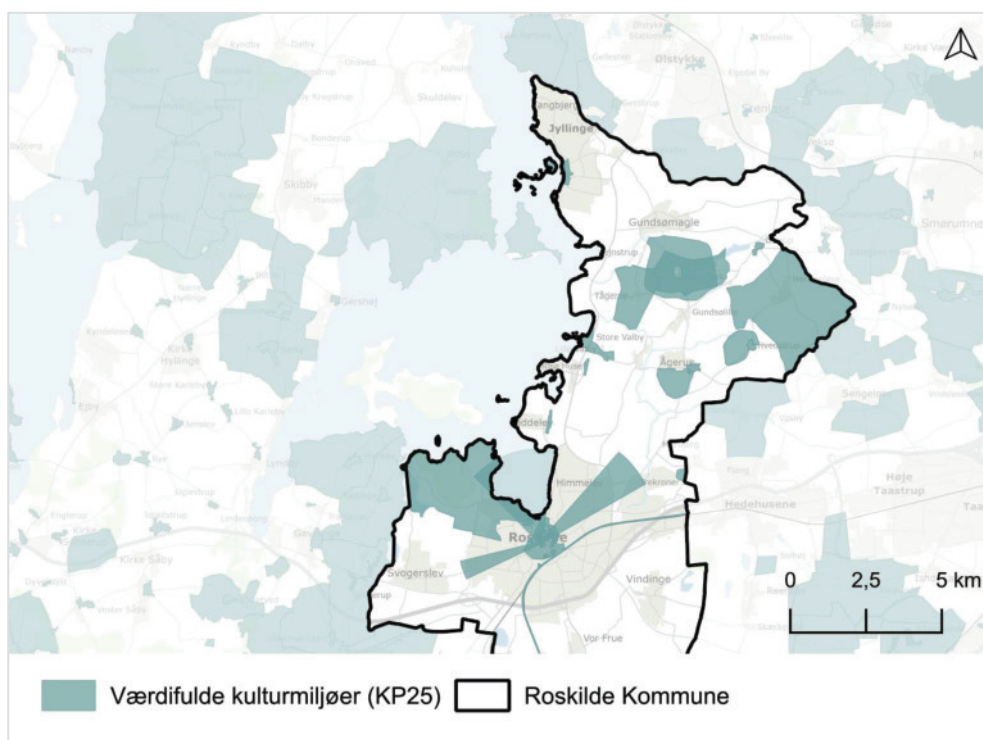
Kulturmiljøer (vedr. landskab og kystnære områder)

Roskilde Kommuneplan 2025 udpeger flere kulturmiljøer i nærheden af kysterne, som bl.a. har baggrund i landskabelige hensyn. Følgende kulturmiljø er beliggende ved kysten – fra nord mod syd:

- › **Jyllinge landbykerne og fiskerleje.** I Jyllinge udgør fiskermiljøet og havnen en særlig bevaringsværdig helhed. Især landsbyens nærhed til fjorden og udsigterne fra byen mod kysten er karakteristisk (Roskilde Kommune, 2014).
- › **Lille Valby.** En rækkelandsby med gamle bebyggelsesstrukturer. Kulturmiljøet omfatter landbykernen, en kile vest for landsbyen ned mod strandengsarealet samt halvøen Bolund (Roskilde Kommune, 2009).
- › **Roskilde Domkirke (indsigtskiler).** Roskilde Domkirke er optaget på UNESCO's verdensarvsliste. Der skal bl.a. udvises særlig opmærksomhed på sigtekiler til Domkirken,

hvor indsynet til kirken skal søges bevaret. Kilerne skal sikre, at indsigten til kirken ikke forhindres eller forringes.

- › **Boserup Skov, Bistrup Herregård og Sankt Hans Hospital.** En særlig bevaringsværdig helhed knyttet til Bistrup Herregård, nævnt første gang i 1277, og Boserup Skov, der siden 1600-talet har været tilknyttet herregården. Dagens Sankt Hans Hospital var tidligere herregårdens hovedbygning (Roskilde Kommune, 2009).

Figur 5-11. Udpegning af værdifulde kulturmiljøer.

6 Miljøvurdering

Miljøvurderingen gennemføres som en vurdering af, hvorvidt og i hvilket omfang, administrationsgrundlaget stemmer overens med de miljømålsætninger, som er fastlagt i lovgivning og planlægningen, som præsenteret i kapitel 5, og om der vurderes at være væsentlige indvirkninger på de enkelte miljøfaktorer.

Grundet administrationsgrundlagets overordnede niveau og vurderingsgrad, vil det ikke være nødvendigt at tilvejebringe ny viden om den konkrete påvirkning i form af beregninger og analyser i forbindelse med miljøvurderingen. Dette forudsættes udført i nødvendigt omfang i forbindelse med den konkrete sagsbehandling.

I det følgende vurderes miljøpåvirkning for emnerne natur, vand, materielle goder og landskab.

6.1 Natur

Miljøvurdering af miljøfaktoren *Natur*, vedrører administrationsgrundlagets påvirkning af Natura 2000, bilag IV-arter samt beskyttede naturområder efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Roskilde Kommunes nye administrationsgrundlag indeholder en vision, hvor bl.a. naturen tillægges særlig værdi, som et af mange hensyn der skal tages i sagsbehandlingen. Visionen formulerer, at friluftsliv skal udfoldes med respekt for bl.a. natur.

Da broerne placeres langs kystlinjen, vil de ligge inden for Natura 2000-område nr. 136 *Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov* og §3-beskyttede naturområder, hvor der kan være forekomster af bilag IV-arter.

6.1.1 Natura 2000, bilag IV-arter og beskyttede naturområder

Det nye administrationsgrundlag formulerer principper der er mere konkrete vedrørende dimensionering og placering, end det gældende administrationsgrundlag. Der fastsættes en maks. længde og højde, som sikrer at der ikke etableres lange og omfattende anlæg, som indtager fjorden og landarealerne unødigt.

Der vil ved udmøntning af principperne, være fri vandgennemstrømning og kun få forankringspunkter på land og i vand, samt fri passage langs kysten. Principperne sikrer desuden, at der ikke kan ske fortøjning af både eller bådophæng, og platforme og inventar tillades ikke. Der vil således ikke være risiko for spild af olie e.l. fra både i forbindelse med broerne. Principperne konkretiserer ikke materialebrug, men der lægges dog op til, jf. BEK nr. 232 om bade- og bådebroer, at bade- og bådebroer som udgangspunkt opføres i træ, hvilket ikke udgør en risiko for marine naturtyper eller vandmiljøet.

Det vurderes på den baggrund, at de nye principper for sagsbehandling af bade- og bådebroer ikke hindrer målopnåelse for Natura 2000-området, og områdets integritet vurderes opretholdt. Administrationsgrundlaget medfører ikke, at der opføres hverken flere eller færre bade- og bådebroer. Påvirkningen af yngle- og rasteområder samt øvrige levesteder for beskyttede arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget vil afhænge af den konkrete lokalitet

og ansøgning. Der kan forekomme en mindre lokal, midlertidig påvirkning/forstyrrelse i forbindelse med anlæggelse af bade- og badebroer, men der vurderes ikke at være en permanent påvirkning.

Hensyn til naturen indgår desuden i flere øvrige planlægningsmæssige og lovmæssige bindinger, som f.eks. planloven og naturbeskyttelsesloven. Det forudsættes, at der i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikres, at øvrig lovgivning overholdes og at det gældende beskyttelsesniveau varetages i den konkrete sagsbehandling.

Det vurderes samlet set, at der er en **ubetydelig påvirkning** af natur, herunder Natura 2000, bilag IV-arter og beskyttede naturområder, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

6.1.2 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke konkrete afværgeforanstaltninger, da der er tale om et administrationsgrundlag som fastlægger overordnede principper for sagsbehandlingen. Det er desuden vurderet, at principperne ikke medfører en væsentlig påvirkning af natur.

Det anbefales, at Roskilde Kommune i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikrer at administration af principperne beror på en afvejning af de overordnede hensyn mod de konkrete forhold i den enkelte ansøgning.

Tilpasning kan f.eks. ske ved, at der ved udstedelse af tilladelse til at opføre bade- og badebroer, indskrives de relevante betingelser/vilkår for tilladelsen, der sikrer at de naturmæssige hensyn for den konkrete lokation er varetaget i tilstrækkeligt omfang. Dette kunne f.eks. være:

- › Betingelser vedrørende materialebrug
- › Forbud mod belysning
- › Krav til bevaring af eksisterende natur

Kan de naturmæssige interesser ikke ivaretages, kan der meddeles afslag til forhold, der strider imod de hensyn, som kommunen skal ivaretage.

6.1.3 Overvågning

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i lovgivningen og gennem sagsbehandling mv.

6.2 Overfladevand

Miljøvurdering af miljøfaktoren *Overfladevand*, vedrører administrationsgrundlagets potentielle miljøpåvirkning af kystvande.

Roskilde Kommunes nye administrationsgrundlag indeholder en vision, hvor bl.a. Roskilde Fjord, natur og miljø tillægges særlig værdi. Visionen formulerer bl.a., at fjorden er et unikt

landskab, som alle borgere skal have mulighed for at få glæde af, samt at miljøet skal respekteres i forbindelse med rekreative aktiviteter.

Administrationsgrundlaget indeholder derudover principper, der bl.a. vedrører placering og dimensionering samt brug af bade- og badebroer. Da broerne placeres langs kystlinjen og ud i fjorden, kan der være en påvirkning af kystvande Roskilde Fjord.

6.2.1 Kystvande

Det nye administrationsgrundlag formulerer principper der er mere konkrete vedrørende dimensionering og placering, end det gældende administrationsgrundlag. Der fastsættes en maks. længde og højde, som sikrer at der ikke etableres lange og omfattende anlæg, som indtager fjorden og landarealerne unødigt.

Der vil ved udmøntning af principperne være fri vandgennemstrømning og kun få forankringspunkter på land og i vand, samt fri passage langs kysten. Principperne sikrer desuden, at der ikke kan ske fortøjning af både eller bådophæng, og der vil således ikke være risiko for spild af olie e.l. fra både i forbindelse med broerne. Principperne konkretiserer ikke materialebrug, men der lægges dog op til, jf. BEK nr. 232 om bade- og badebroer, at bade- og badebroer som udgangspunkt opføres i træ. Ubehandlet træ vurderes ikke at udgøre en risiko for overfladevandets økologiske eller kemiske tilstand.

Endvidere vil der med udmøntning af principperne arbejdes for, at antal af broer langs kysterne begrænses, da der er fastlagt princip vedrørende afstand mellem broerne. Inden for byzone kyststrækninger bør der være min. 300 meter mellem broerne og min. 400 meter på øvrige strækninger.

Det vurderes på den baggrund, at principperne ikke hindrer målopnåelse for vandområdet, da der som udgangspunkt ikke udledes miljøfarlige stoffer eller kan opføres bade-badebroer i sådan et omfang, at det kan påvirke de naturlige vandstrømme og -forekomster. Kystvandenes kemiske og økologiske tilstand vurderes at være opretholdt.

Der kan forekomme en mindre lokal, midlertidig påvirkning/forstyrrelse i forbindelse med anlæggelse af bade- og badebroer, men der vurderes ikke at være en længerevarende, permanent påvirkning.

Hensyn til vandmiljøet indgår desuden i flere øvrige planlægningsmæssige og lovmæssige bindinger, som f.eks. lov om vandplanlægning. Det forudsættes, at der i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikres, at øvrig lovgivning overholdes og at det gældende beskyttelsesniveau varetages i den konkrete sagsbehandling.

Det vurderes samlet set, at der er en **ubetydelig påvirkning** af vand, herunder kystvande, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

6.2.1 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke konkrete afværgeforanstaltninger, da der er tale om et administrationsgrundlag som fastlægger overordnede principper for sagsbehandlingen. Det er desuden vurderet, at principperne ikke medfører en væsentlig påvirkning af kystvande.

Det anbefales, at Roskilde Kommune i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikrer at administration af principperne beror på en afvejning af de overordnede hensyn mod de konkrete forhold i den enkelte ansøgning.

Tilpasning kan f.eks. ske ved, at der ved udstedelse af tilladelse til at opføre bade- og bådebroer, indskrives de relevante betingelser/vilkår for tilladelsen, der sikrer at hensyn for den konkrete lokation er varetaget i tilstrækkeligt omfang. Dette kan f.eks. være:

- › Krav om afstand til eksisterende overfladevandforekomster, f.eks. vandløb der udleder til fjorden
- › Krav til materialer, der ikke udleder miljøskadelige stoffer.

Kan de konkrete interesser ikke ivaretages, kan der meddeles afslag til forhold, der strider imod de hensyn, som kommunen skal ivaretage.

6.2.2 Overvågning

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i lovgivningen og gennem sagsbehandling mv.

6.3 Materielle goder

Miljøvurdering af miljøfaktoren *Materielle goder*, vedrører miljøpåvirkningen af befolkningens adgang til kysten samt mulighed for at udøve friluftsliv og rekreative interesser langs med kysten.

Roskilde Kommunes nye administrationsgrundlag indeholder en vision, hvor bl.a. den offentlige adgang til fjorden og mulighederne for friluftslivet tillægges særlig værdi, som et af mange hensyn der skal tages i sagsbehandlingen. Visionen formulerer bl.a., at alle borgere skal have mulighed for at få glæde af fjorden og at den frie offentlige færdsel langs kysten skal respekteres.

Da broerne placeres langs kystlinjen og ud i fjorden, kan der være en påvirkning af friluftsliv, rekreative interesser og offentlighedens adgang til kysten.

6.3.1 Friluftsliv, rekreative interesser og offentlighedens adgang til kysten

Administrationsgrundlagets principper sikrer at der i den konkrete sagsbehandling skal tages hensyn til offentlighedens adgang til kysten, bl.a. ved afstandskrav og krav til offentlig tilgængelighed. Administrationsgrundlaget er grundlæggende formuleret med et stærkt fokus på at sikre offentlighedens adgang til fjorden, bl.a. ved følgende principper:

- › *Broer skal være offentligt tilgængelige.* Princippet skal sikre, at alle har adgang til bade- og bådebroer uanset om de er privat eller offentligt ejet. Fjorden er ikke privat ejendom, og derfor skal anlæg, der indtager dele af fjorden være offentligt tilgængelige.

- › *Inden for byzone kyststrækninger bør der være min. 300 meter mellem broerne og min. 400 meter på øvrige strækninger.* Princippet skal sikre, at det i byzone er muligt at have adgang til en badebro tæt på sin ejendom, uden at kysten opleves privatiseret og mængden af badebroer dominerer og privatiserer både strand og fjord.
- › *Broers landfæste må højst være 1,5 meter inde på land, og må ikke forhindre passage langs kysten.* Princippet skal sikre at færdsel langs kysten ikke vanskeliggøres, ved at broerne skal have så kort landfæste som muligt, så de ikke blokerer for passage.
- › *Principperne kan fraviges for badebroer i offentlige strandparker og lignende, hvor der er mange brugere af broen.* Princippet skal sikre, at badebroer med mange brugere, kan udformes med andre dimensioner end opgivet i principperne i øvrigt, bl.a. af sikkerhedsmæssige grunde.

Administrationsgrundlaget vurderes at understøtte Roskildes Kommuneplan 2025 og Grøn-Blå Strategi samt de politiske ambitioner om at videreudvikle friluftslivet i kommunen og forbedre mulighederne for at bruge fjorden til rekreative formål. Principperne er overvejende fokuseret på at sikre den offentlige adgang til fjorden og modvirke privatisering af kysterne. Den offentlige adgang vil desuden understøtte mulighederne for at udøve et rigt og varieret friluftsliv, med plads til flere rekreative formål langs med kysten.

Det sikres desuden gennem øvrig lovgivning, at bade- og badebroer ikke må anlægges sådan, at de hindrer eller vanskeliggør almenhedens færdsels- eller opholdsret (naturbeskyttelseslovens § 22, stk. 3 samt § 19 (strandbeskyttelseslinjen)).

Det vurderes derfor samlet set, at der er en **lille positiv påvirkning** af materielle goder, herunder befolkningens adgang til kysten, friluftsliv og rekreative interesser, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

6.3.1 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke konkrete afværgeforanstaltninger, da der er tale om et administrationsgrundlag som fastlægger overordnede principper for sagsbehandlingen. Det er desuden vurderet, at principperne ikke medfører en væsentlig påvirkning af friluftslivet, rekreative interesser og offentlighedens adgang til kysterne.

Det anbefales, at Roskilde Kommune i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikrer at administration af principperne beror på en afvejning af de overordnede hensyn mod de konkrete forhold i den enkelte ansøgning.

Tilpasning kan f.eks. ske ved, at der ved udstedelse af tilladelse til at opføre bade- og badebroer, indskrives de relevante betingelser/vilkår for tilladelsen, der sikrer at hensyn for den konkrete lokation er varetaget i tilstrækkeligt omfang. Kan de konkrete interesser ikke ivaretages, kan der meddeles afslag til forhold, der strider imod de hensyn, som kommunen skal ivaretage.

6.3.2 Overvågning

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i lovgivningen og gennem sagsbehandling mv.

6.4 Landskab

Miljøvurdering af miljøfaktoren *Landskab*, vedrører miljøpåvirkningen af kystlandskabet ved Roskilde Fjord samt øvrige landskabsinteresser på land og til vands.

Roskilde Kommunes nye administrationsgrundlag indeholder en vision, hvor bl.a. fjorden og kystlandskabet ses som et unikt landskab, som der skal værnes om. Visionen formulerer bl.a., at bade-både broer skal underordne sig landskabet og at friluftslivet skal udfoldes med respekt for landskabet.

Da broerne placeres langs kystlinjen og ud i fjorden, kan der være en påvirkning af kystlandskabet og øvrige landskabsinteresser langs med kysterne.

6.4.1 Kystlandskabet og landskabsinteresser

Det nye administrationsgrundlag formulerer principper der er mere konkrete vedrørende dimensionering og placering, end det gældende administrationsgrundlag. Der fastsættes en maks. længde og højde, som sikrer at der ikke etableres lange og omfattende anlæg, som indtager fjorden og landarealerne unødigt. Administrationsgrundlaget er grundlæggende formuleret med et stærkt fokus på at minimere den landskabelige påvirkning af bade- og bådebroer, bl.a. ved følgende principper:

- › *Inden for byzone kyststrækninger bør der være min. 300 meter mellem broerne og min. 400 meter på øvrige strækninger.* Princippet skal bl.a. sikre, at det åbne land og fjorden forbliver åbent, og at fjorden og kysten langt overvejende er natur, der ikke forstyrres af bade-bådebroer.
- › *Broer må være maks. én meter over daglig vande.* Princippet skal sikre, at broerne ikke fylder unødigt i landskabet og blokerer for udsyn over fjorden.
- › *Broer skal være uden platforme og inventar.* Princippet skal sikre, at broerne ikke indrettes med platforme eller inventar som virker massive og dominerende i landskabet.
- › *Broer må højst være 40 meter lange.* Princippet skal sikre, at broer ikke etableres med en længde, der fremstår dominerende i kystlandskabet. Hvis ikke man med 40 meter kan nå tilfredsstillende vanddybde, er det for stort et indgreb i fjordlandskabet at opføre en badebro.

Det vurderes på den baggrund, at principperne bidrager til at reducere den landskabelige påvirkning, ved at stille konkrete krav til den fysiske udformning og dimensionering af bade- og bådebroer. Den særlige påvirkning kan ikke vurderes på dette overordnede niveau, men vil afhænge af den konkrete lokalitet og ansøgning. Forskellige hensyn skal tages, afhængig af den konkrete lokalitet og ansøgning.

Hensyn til landskabet indgår desuden i flere øvrige planlægningsmæssige og lovmæssige bindinger, som f.eks. planloven, herunder kommuneplanen, og naturbeskyttelsesloven. Det forudsættes, at der i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikres, at øvrig lovgivning overholdes og at det gældende beskyttelsesniveau varetages i den konkrete sagsbehandling.

Det vurderes samlet set, at der vil være en **lille påvirkning** af kystlandskabet og øvrige landskabsinteresser, som følge af nyt administrationsgrundlag for bade- og badebroer.

6.4.1 Afværgeforanstaltninger

Der foreslås ikke konkrete afværgeforanstaltninger, da der er tale om et administrationsgrundlag som fastlægger overordnede principper for sagsbehandlingen. Det er desuden vurderet, at principperne ikke medfører en væsentlig påvirkning af landskab.

Det anbefales, at Roskilde Kommune i forbindelse med den konkrete sagsbehandling sikrer at administration af principperne beror på en afvejning af de overordnede hensyn mod de konkrete forhold i den enkelte ansøgning. Der skal tages højde for, at der findes egns karakteristiske landskabstræk og markante landskabselementer langs kysterne, og tiltag bør til hver en tid ske ud fra en konkret vurdering.

Tilpasning kan f.eks. ske ved, at der ved udstedelse af tilladelse til at opføre bade- og badebroer, indskrives de relevante betingelser/vilkår for tilladelsen, der sikrer at hensyn for den konkrete lokation er varetaget i tilstrækkeligt omfang. Dette kan f.eks. være:

- › Krav om bevaring/hensyn til karakteristiske landskabstræk og markante landskabselementer langs kysterne, herunder tilpasning til kulturhistoriske miljø
- › Særlige krav til dimensioner og placering, for at sikre udsigt fra land til kyst
- › Forbud mod belysning

Relevante vilkår vil afhænge af den konkrete ansøgning, lokation og en afvejning mod øvrige hensyn. Kan de konkrete interesser ikke ivaretages, kan der meddeles afslag til forhold, der strider imod de hensyn, som kommunen skal ivaretage.

6.4.2 Overvågning

Der foreslås ikke anden særskilt overvågning end allerede fastlagt i lovgivningen og gennem sagsbehandling mv.

7 Referencer

- COWI. (2025). *Afgrænsningsnotat for miljøvurdering af forslag til administrationsgrundlag for bade- og badebroer*.
- Kystdirektoratet. (2021). *Kommune med kystansvar. Modul 1: Forvaltning af kystbeskyttelsesloven*. Hentet fra https://kyst.dk/media/55hpwv1a/kommune_med_kystansvar_modul_1_doede_links_rettet_juni_2024_lowres.pdf
- Miljøstyrelsen. (2023). *Natura 2000-plan 2022-2027. Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov*. Miljøstyrelsen.
- Roskilde Kommune. (2009). *Landskabskarakterbeskrivelse*. Roskilde Kommune. Hentet fra <https://kommuneplan2019.roskilde.dk/media/gcvbyqtd/landskabskarakterbeskrivelsen.pdf>
- Roskilde Kommune. (2009). *Udpegningsgrundlag for kulturmiljøer og områder med kulturhistoriske interesser i landområdet og de mindre byer*. Hentet fra <https://roskilde.viewer.dkplan.niras.dk/media/n5ue1mzb/kulturarv-udpegningsgrundlag-for-udpegning-af-kulturmiljoer-i-landomraadet-og-mindre-byer.pdf>
- Roskilde Kommune. (2014). *Værdikatalog for Jyllinge. Kulturarv i Roskilde Kommune*. Hentet fra <https://roskilde.viewer.dkplan.niras.dk/media/1k4d3la0/kulturarv-vaerdikatalog-for-jyllinge.pdf>
- Roskilde Kommune. (2023). *Grøn blå strategi. Handleplan 2024-2027*. Hentet fra <https://www.roskilde.dk/media/ptxc52i1/groen-blaa-handleplan-2024-2027.pdf>
- Roskilde Kommune. (2025). *Kommuneplan 2025-2027*. Hentet fra <https://roskilde.viewer.dkplan.niras.dk/plan/3#/1588>
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. (2025). *Roskilde Fjord, indre*. Hentet fra Vandplandata: <https://vandplandata.dk/vp3endelig2022/vandomraade/kystvande/DKCOAST2>
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. (2025). *Roskilde Fjord, ydre*. Hentet fra Vandplandata: <https://vandplandata.dk/vp3endelig2022/vandomraade/kystvande/DKCOAST1>